

**ШАНОВНІ ДРУЗІ!**

Виходить черговий випуск журналу «Пропілеї права та безпеки», присвячений 25 двадцять п'ятій річниці заснування гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Створений 22 квітня 1999 року та наймолодший з усіх факультетів ХАІ, наш факультет, тим не менш, займає важливе та особливе місце в житті університету. Свого часу відкриття гуманітарного, як він тоді звався, факультету в ХАІ – широко відомому центрі підготовки науково-технічних кадрів – здавалося дивним та парадоксальним. Але тільки на перший погляд. Адже філософський принцип цілісності свідчить, що справжнє знання прагне гармонії та комплексності, і в цьому сенсі технічні та гуманітарні науки взаємопов'язані. Гуманістична складова освіти допомагає студентам технічних спеціальностей зрозуміти контекст та соціальні наслідки їхньої професійної діяльності, що у свою чергу сприяє глибшому розумінню та кращому застосуванню отриманих ними технічних знань. І, відкриваючи для себе європейський простір, українська система освіти не могла не враховувати цю загальну тенденцію поєднання природничих, технічних та гуманітарних наук й факультетів в єдиному навчально-виховному процесі та просторі.

Але завдання новоствореного факультету полягало не тільки у вихованні всебічно та гармонійно розвиненої особистості інженера-інтелігента, який знаходиться на вістрі науково-технічного прогресу та спирається у своїй діяльності на гуманістичні принципи. У 2000 році на факультеті почалася підготовка фахівців

суто гуманітарного профілю, компетентності яких відповідають сучасним вимогам роботодавців та забезпечують успіх на ринку праці, передусім в сферах авіаційно-космічної техніки, машинобудування та інформаційних технологій. Отже, якщо звернутися до буквального перекладу слова «факультет» з латини – «можливість, спроможність» – то можна з впевненістю сказати, що факультет став платформою для розвитку та поєднання високих стандартів технічної та гуманітарної освіти, яка надає студентам можливість максимально використати свій потенціал у вибраній галузі.

Протягом тривалого часу підготовка велася за трьома спеціальностями: «Психологія», «Прикладна лінгвістика», а також «Документознавство та інформаційна діяльність». Згодом до родини гуманітаріїв ХАІ доєдналися юристи – в 2017 році було здійснено перший набір бакалаврів, а в 2021 році відкрито магістратуру за спеціальністю «Право». Вже під час повномасштабного вторгнення РФ на територію України було розпочато підготовку здобувачів за спеціальністю «Правоохоронна діяльність».

Необхідність підготовки правників в аерокосмічному університеті в першу чергу була зумовлена затребуваністю фахівців з правового забезпечення діяльності підприємств та установ критичної інфраструктури, а саме об'єктів аерокосмічної промисловості та суміжних галузей виробництва, оскільки функціонування цієї сфери пов'язане з великою кількістю правових питань, зокрема, в сферах міжнародного співробітництва, інтелектуальної власності, а також безпеки, дотримання законодавства та захисту від злочинності.

Відкриття аспірантури за спеціальністю «Право» також було цілком закономірним, адже саме наукові дослідження та дискусії сприяють розгляду правової проблематики в різноманітних теоретичних та прикладних аспектах, а також у загальному суспільному контексті, що в кінцевому рахунку веде до удосконалення юридичної системи на державному рівні. Для активізації наукового пошуку та обміну думками, завдяки зусиллям членів кафедри права у 2020 році був започаткований журнал «Пропілеї права та безпеки» як майданчик для наукової комунікації та плідної співпраці вітчизняних і зарубіжних вчених-теоретиків, юристів-практиків, експертів та молодих науковців.

На жаль, в життя втрутилася війна. Так сталося, що цей випуск збірника виходить у розпал ворожого вторгнення на українську землю. Частина науковців, викладачів та студентів факультету замість мантий одягнула однострій та стала на захист Батьківщини; інша частина займається волонтерською допомогою під час нескінченних тривог та вибухів. Безумовно, це надзвичайні та навіть екстремальні обставини для наукових досліджень

та життя факультету в цілому. Є серед нас і безповоротні втрати: передчасно пішов з життя один із засновників журналу – кандидат юридичних наук, професор І. Р. Шинкаренко...

Але навіть в таких умовах науковці не припиняють свою діяльність, науковий пошук продовжується незважаючи на усі виклики та перешкоди, і даний випуск є цьому підтвердженням. Труднощі та виклики дійсно можуть бути джерелом натхнення для наукових пошуків та відкриттів. Переважна більшість статей, які представлені в цьому числі, присвяченому 25 річниці факультету, спрямовані на вирішення актуальних фундаментальних та прикладних гуманітарно-правових проблем в авіаційній, аерокосмічній та інших галузях господарства.

Маю надію, що журнал і надалі сприятиме розвитку науки, інтелектуальному збагаченню вчених та фахівців-практиків, й тим самим розширить коло обговорення важливих питань права та безпеки, спрямованих на сталий розвиток нашої держави. Хочу побажати кожному з авторів та членів редакційної колегії сил, терпіння та наснаги на цьому шляху.

*В. о. декана гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», кандидат філософських наук, доцент*

**Світлана ШИРОКА**